

Добре я бачу
твою ледачу вдачу,
та я тобі пробачу,
бо я ж тебе люблю!

(З жартівливим пафосом.)

На цілу довгу мить тобі я буду вірна,
хвилину буду я ласкава і покірна,
а зраду потопляю!
Вода ж не держить сліду
від рана до обіду,
так як твоя люба
або моя журба!

«Тю, що греблі рве»

(Поривчисто простягає їй обидві руки.)

Ну, мир миром!
Поплинем понад виром!

Русалка

(Береться з ним за руки і прудко кружляє.)

На виру-вирочку,
на жовтому пісочку,
в перловому віночку
зав'юся у таночку!
Ух! Ух!

Лукаш

Та й хто ж на тій колясі був?
Царівна?

Лев

(крізь сон)

Га?.. Де?.. Яка царівна?..

Лукаш

Вже й заснули!

(Який час дивиться задумливо на вогонь, потім устає, відходить далі від огнища і походить по галяві, тихо-тихесенько, ледве чутно, пограваючи у сопілку.)

В лісі поночі, але темрява не густа, а прозора, як буває перед сходом місяця. Навколо вогнища блиски світла і звої тіні неначе водять химерний танок; близькі до вогню квіти то поблискують барвами, то гаснуть у півтімі. Покрай лісу тасмничо біліють стовбури осик та беріз. Весняний вітер нетерпляче зітхає, оббігаючи узлісся та розвіваючи гілля плакучій березі. Туман на озері білими хвилями прибиває до чорних хащів; очерет перешіптується з осокою, сховавшись у малі.

З гущавини вибігає Мавка, біжить прудко, мов утікаючи; волосся їй розвіялось, одяга розмаялась. На галяві вона спиняється, оглядаючись, притуляє руки до серця, далі кидається до берези і ще раз зупиняється.

Мавка

Дяка щирая тобі, ніченько-чарівниченько,
що закрила ти моє личенько!

ДІЯ III

Діючі особи:

Мавка

Хлопчик

Лісовик

Лукаш

Куць

Діти Килини

Злидні (без мови)

Мати Лукашева

Доля

Килина

Перележник

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Хмарна, вітряна осіння ніч. Останній жовтий відблиск місяця гасне в хаосі голого верхів'ття. Стогнуть пугачі, регочуть сови, уїдливо хававкають пуцики. Раптом все покривається протягим сумним вовчим виттям, що розлягається все дужче, дужче і враз обривається. Настає тиша. Починається хворе світання пізньої осені. Безлистя ліс ледве мріє проти попелястого неба чорною щетиною, а долі по узліссі снується розтріпаний морок. Лукашева хата починає біліти стінами; при одній стіні чорніє якась постать, що знеможена прихилилась до одвірка, в ній ледве можна пізнати Мавку; вона в чорній одежі, в сивому непрозорому серпанку, тільки на грудях красіє маленький калиновий пучечок.

Коли розвидняється, на галяві стає видно великий пенюк, там, де стояв колись столітній дуб, а недалечко від нього недавно насипану, ще не порослу моріжком могилу. З лісу виходить Лісовик, у сірій свиті і в шапці з вовчого хутра.

Лісовик

(придивляючись до постаті під хатою)

Ти, донечко?

Мавка

(трохи поступає до нього)

Се я.

Лісовик

Невже пустив
тебе назад «Той, що в скалі сидить»?

Мавка

Ти визволив мене своїм злочином.

Лісовик

Ту помсту ти злочином називаєш,
ту справедливу помсту, що завдав я
зрадливому коханцеві твоєму?
Хіба ж то не по правді, що дізнав він
самотнього неслітського одчаю,
блукаючи в подобі вовчій лісом?
Авжеж! Тепер він вовкулака дикий!
Хай скавучить, нехай голосить, вие,
хай прагне крові людської — не вгасить
своєї муки злої!

Мавка

Не радій,
бо я його порятувала. В серці

знайшла я тее слово чарівне,
що й озвірілих в люди повертає.

Лісовик

(Тупає зо злості ногою і ламає з тріском свого ціпка.)

Не гідна ти дочкою лісу зватись!
Бо в тебе дух не вільний лісовий,
а хатній рабський!

Мавка

О, коли б ти знав,
коли б ти знав, як страшно то було...
Я спала сном камінним у печері
глибокій, чорній, вогкій та холодній,
коли спотворений пробився голос
крізь неприступні скелі, і виття
протягле, дике сумно розіслалось
по темних, мертвих водах і збудило
між скелями луно давно померлу...
І я прокинулась. Вогнем підземним
мій жаль палкий зірвав печерний склеп,
і вирвалась я знов на світ. І слово
уста мої німії оживило,
і я вчинила диво... Я збагнула,
що забуття не суджено мені.

Лісовик

Де ж він тепер? Чому він не з тобою?
Чи то й його невдячність невмируща
так, як твоє кохання?

Мавка

Ох, дідусю!